

Decolletés, grijze muizen en principes

08/03/2012 | Mia Doornaert

Hugo Claus schreef ooit dat hij geen non kon zien zonder zin te hebben haar de kap van het hoofd te rukken. Als hij dat vandaag zou schrijven over een vrouw in boerka of nikab of abaya zou Jozef De Witte hem waarschijnlijk voor de rechtbank dagen.

2 FOTO'S



© Monica Mont

De voorzitter van het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding (CGKR) daagt de winkelketen Hema voor de rechtbank, omdat in Genk het contract niet werd verlengd van een bekeerlinge die met alle geweld haar islamitische hoofddoek in de winkel wou dragen. Het argument van Hema is dat de winkels een neutrale ruimte zijn waar het personeel niet met godsdienstige of andere overtuigingen te koop moet lopen. De heer De Witte vindt dat niet kunnen, in naam van de vrijheid.

Tja, als hij de vrijheid zo hoog in het vaandel draagt, hoe zit het dan met de vrijheid van anderen?

Ten eerste zijn er veel mensen voor wie de islamitische hoofddoek geen godsdienstig maar een politiek symbool is, een symbool van onderdrukking. In alle moslimlanden waar hoofddoek, chador en andere vormen van bedekking van de vrouw verplicht zijn, wordt de vrouw ook institutioneel gediscrimineerd, zoals de apartheid dat deed met de zwarten. Als ik een hoofddoek zie, dan denk ik aan mijn zusters in Saoedi-Arabië, Iran en zovele andere landen die aan zware discriminatie en dagelijkse kwellerij blootstaan. Het is dus mijn goed recht, en mijn vrijheid, niet in zaken te willen komen waar ik met dat symbool van onderdrukking geconfronteerd word. Het is het recht en de vrijheid van die winkels om die reflex te willen voorkomen.

Ten tweede, zelfs als de hoofddoek alleen een religieus symbool zou zijn, betekent dat nog niet dat mensen overal met hun religie moeten te koop lopen. Moeten zenboeddhisten in saffraankleurige pij in de winkel of aan een hotelreceptie mogen staan? En waarom stoppen bij de godsdienst? Moeten Vlaams-nationalisten een truitje met een leeuwenvlag mogen dragen, of vrijmetselaars de symbolen van de loge?

Ten derde, als vrijheid zo belangrijk is, hoe zit het dan met andere vrijheden? Nergens staat in de grondwet dat alles met alles verzoenbaar is. Bedrijven en openbare instanties hebben het recht een dresscode voor te schrijven (geen religieuze of politieke symbolen, geen overdreven decolletés of te korte rokjes, geen bermuda's) voor mensen die met klanten in aanraking komen. Dat is geen ondraaglijke beknotting van de vrijheid en dat maakt ons nog niet tot 'grijze muizen' zoals De Witte beweert.

Ten vierde, heel vaak is het dragen van de hoofddoek helemaal geen symbool van vrijheid, maar een gevolg van zware druk vanwege de omgeving. Je kan niet ontkennen dat de toename van islamitische klederdracht, zowel in Arabische landen als bij ons, samenhangt met de opkomst van en druk door de radicale islam.

Wat we nodig hebben is niet nog maar eens wet, waarbij ons ook nog eens kledingvoorschriften worden opgedrongen. Wat we nodig hebben is respect voor de principes van de seculiere staat waarin godsdienst geen identiteit is maar een persoonlijke overtuiging, gezond verstand, overleg naargelang van de situatie. Als er dan zeloten zijn, van welke gezindheid ook, die te allen prijze overal met hun overtuiging willen te koop lopen, dan moeten ze daar ook de prijs willen voor betalen. Vrijheid impliceert namelijk ook verantwoordelijkheid.

AANSLUITEND

08/03/2012 om 00:33 In naam van de vrijheid (<http://www.standaard.be/cnt/vb3n610v>)

COLUMN MIA DOORNAERT



Mia Doornaert is onafhankelijk expert in internationale betrekkingen. Haar column verschijnt tweewekelijks op maandag.
